

5389

ORACVLVM THEMIDIS POLONÆ,

Aureo cognatarum Astrææ Charitum Tripode,

In Perillustribus, Clarissimis, & Admodum Reuerendis Dominis,

In Amplissimo DD. Iure-Consultorū Collegio,

Iuris Vtriusque Licentiatis,

D. M. ANDREA KRVPECKI,
Ecclesiæ Collegiatæ Sanctorum Omnium
CANCELLARIO;

D. M. IOANNE EKART,
eiusdem Ecclesiæ PRIMICERIO,
& in Cathedrali Ecclesia Cracouensi,
POENITENTIARIO FOXIANO;

D. M. ADAMO STYRKOWSKI,
Protonotario Apostolico, PRIMICERIO Tarnouiensi,
Casimiriae ad S. IACOBVM PRÆPOSITO,
Consistorij Cracouensis Actuario;

D V M

In Alma Vniuersitate Cracouensi,
ad Ædes Colleg: OMNIVM SANCTORVM,

SVB EXIMIA PROTECTIONE
Celissimi, ac Reuerendissimi PRÆSVLIS, ac PRINCIPIS,

D. IOANNIS
DE MAŁACHOWICE

MAŁACHOWSKI,

EPISCOPI CRACOVIENSIS, DVCIS SEVERIÆ,

Almæ Vniuersitatis Cracouensis,

CANCELLARII Fauentissimi;

SVB

SVB FELICISSIMIS verò AVSPICIIS,
Magnifici, Perillustris & Admodum Reuerendi Domini,
**D.M. FRANCISCI JOSEPHI
PRZEWOSKI,**

S. Th: DOCTORIS & PROFESSORIS,

Collegæ Maioris, Ecclesiarum Collegiatarum, SS.
Omniū Crac: PRÆPOSITI, Scholastici Curelouień: ad S. FLO-
RIANVM Canonici, Kórczynen: Curati, Librorum per Diæcsem
Crac: Ordinarij Censoris, Canonizationis Beati IOANNIS CAN-

TII Procuratoris, Contubernij Hierosolymitani Prouisoris,

S. R. M. Secretarij, Almæ Vniuersitatis Cracoviensis,

Generalis & Vigilantissimi

R E C T O R I S.

Perillustri & Admodum Reuerendo Domino,

**D.M. SEBASTIANO
PISKORSKI,**

IVRIS VTRIVSq; DOCTORE & PROFESSORE,
Ecclesiar: Collegiat: SS. Omnim Archidiacono,
Canonico Vielunensi, Curato Luboricensi, Inclytæ Facultatis Iuridicæ
PROCANCELLARIO.

 In Nobilissima Illustrium Hospitum Corona,
& Senatus Academici Confessu,

Iuris Vtriusque Doctores,

RITV SOLENNI RENVTIARENTVR,
CORONATVM,

393873 *Officiosissimi cultus, gratulatorijque applausus ergo,
rara Solennitati Actus istius, lucique publica,*

P B R

M. MARTINV BIELECKI,
in eadem Alma Vniuersitate Cracou: Phil: Doctor: & Profes: Colleg: Mi-
nor: Canonicum Tarnouien: Contubernij Jagellonianii Seniorem.

CONSECRATVM.

Anno Salutis 1692. Die 27. Mensis Martij.

CRACOVIAE, Ex Officina Francisci Gezary, S. R. M. Illustris. ac Reuerendiss. D. Epi-
scopi Crac. Ducis Seuerise. Necnon Schol. Nouod. Typogr.

Bibl Jag

230

1974 ST. 2 211 ST. DH

ORACULVM THEMIDIS POLONÆ,

Aureo cognatarum Astrææ Charitum Tripode,
CORONATVM.

PRæsens rerum humanarum tutela
Astræa Virgo;

si è terris excesserit:

Bibl. Jag.

quid iuuat solicitare Deum, Cyrrhea secreta mouentem?
ut carmine donantium mortalibus æuum ora Vatum,
entheo vigore impleat.

Sacer hic labor & dignæ Phœbo ambages,
vñcunque decus suum pretiumque retinent,
dum viget opus Iustitiae Pax,
una innumeris potior triumphis.

Hæc

postquam ferri licentis violentia tollitur è medio corripiturq;
pallent illicò marcentq; Doctarum hederæ præmia frontium.

Si hostiles fumanium Thebarum inter ignes
Pindari vatis Penatibus contingat esse saluis;
fausto Iustitiae genio, non sue artis prædio, beneficium debent.
vbi Iuris & æqui, responsa, spreta neglectaque silent,
scrutari Oracula Phœbi, Lyciasq; exquirere Sortes;
vt turbine magno spes solicias, trepidosq; metus, tollant aut minuant:
tantum prodest,
quantum Musica in luctu, potæque in febribus aquæ.

Nimirūm

pulso Legum auxilio,
nullâ formidine poenæ, nullâ dulcedine recti,
si certetur in commune nefas;
cuncta hominum, rerumque quid aliud sunt?
quam mare infidum & procellosum,
in quo Cete grandia non requiras,
cum Ius sceleri datum, multiplicat Polyphemos,

B.

fitq;

fitque præda maiori minor.

Corda iniquorum Eurippos reputa:

continuo nocendi æstu feruent.

vbiq[ue] statio malefida bonis.

colluctantibus malignorum peruersorumque ventis,
nutat media fortuna carinæ.

sæuæ inter licentiæ Acroceraunia, naufragæ Virtuti
dextrum Scylla latus leuumq[ue] implacata Charybdis obsidet.

adèò redundantium ex impunitate vitiorum
grande diluuium vitam moresq[ue]; hominum pessum daturū ingruit:
nisi rerum temporumque Domini Deucaliones,
nauigio prudentiæ freti,
mature confugiant in bicipitis ardua Parnassi:

Hoc est,

nisi conterminum cœlo Iuris Vtriusque fastigium, animo emensi,
de reparando in melius humano genere
consulant Themidis Oraculum.

Hæc cùm Iouis mens consiliumque sit,
quidni alto emens folio coronata,

Reges in ipsos seriò aduertat,

honestum omne iustumque in sinu E[st] indulgentia fouens,
procul habeat maculosum nefas.

Cur Themis Omnipotens,
priùs olim in Templo Delphico, responsa dedisse traditur,
quam Iuris Consultus Apollo; quæris?

quia etiam filij Solis,

(cuius imagine iustum sanctumque Principem Aegyptij designarunt)
nisi ad iusta pondera Libre respiciant,
fune orbis terrarum Phætontes.

Nec quidquam

à Sapientissimis etiam dictum factumue Oraculi nomine dignū,
quod Iustitiæ Numine non decernitur.

Aureus igitur Tripos,

(quod sapientissimo mortalium munus deberi, olim Pythias
ex adyto decreuit)

quidni, Sapientiam & omnem complexæ Virtutem, Themidi,
desinat in diadema gloriæ?

cum qua,

cum qua, si commune sibi Oraculum; Delius ipse fecit? 1010
profectò, non etiam secreuit ab aureo eruditarū mentiū Tripode,
quem sibi Argolicæ Septemuiratus Sapientiæ dedicauit.
coniunctum hoc utriusque in animos imperium, si yspiam,
certè in hac Poloni Orbis Attica, spectandum.
quād̄ benē conueniant & in una sede morentur
æquus cum Themide Phœbus.

Felicitas hæc Lechiadum,
quod non videndo Delphos, ex Tripode sapient;

Tuum munus est,
Diue, Poloni conditor Academi, IAGELLO:

justo, felici, pioq; Liberrimæ Gentis imperio,
Regnum Sapientiæ adiunxisti,
ut augustam mentem Tuam, non vnius conuiuij decreto,
in concilium Diuorum affereres:

& qui in ritu Gentili Astræus fueras Superis infestus,
rectâ tandem Iustitiæ semitâ iturus ad astra,
Superum iuxta ac regnorum decus maximum,
cælo, in nouum Heliconem deduxisti, Astræam.

Quam,

ut Cererem quoque Legiferam, iusto titulo dici ostenderet:

Magnus de Gente & Armis Aceruorum,

Iuris & Sacrorum Antistes Cracouiensis,

primus Illi ad aram mactauit Hostiam;

Iuris Canonici Oraculis, publicè ex Cathedra Iuridica respōdendo.

ut Præsuleo propitiata honore,

aurea sœcula in Polonia renouaret,

qua regnante Saturno, cælo missa, condiderat.

Non tam Athlantidum lampas septena Sororum

collectis fulgoribus orbem suum serenat,

quām præclara septem Liberalium Scientiarum Pleias,

in pugnaci & magnanima Sarmatarum indole,

aureos omnigenæ Eruditionis Tripodas effingit;

ut munere tanto fontem suum Phœbi & Themidis Oraculum coronet:

in quo Astræa non de antri recessu murmurat:

sed palam consultantibus, tot responsa reddit,

quot doctissimorum à fausta origine Iurisprudentiæ Doctorum,
perspicaci ingenio, reconditos sensus,
& abstrusa ambiguaque Iuris, resoluit.

Triplex ille partium Iustitiae nexus:
honestè vivere, neminem ledere, ius suum cuique tribuere,
cùm firmissima humanæ vincula charitatis contineat:
iure opimo cognatarum Astræ & Charitum, nomen vendicat.

Consciæ Oraculorum Consultorumq; Lauri,
quæ emeritas frontes redimiunt,

Coronæ triumphales sunt,
quibus continuo successu, terna per sæcula,
Craciæ augustal Themidis, pulcherrimè vernat:
aureos Responsorum Iuris Tripodes tot numerans,

quot Clarissimorum in vtroque Iure Doctorum, decora ingenia.

Hoc coronario doctarum mentium auro,
quod Vobis pertinax recti pectus & non vna excellentiū in luce meritorū
adorea, in coronam fabricauit **VIRI CLARISSIMI**,
hodiè radiat splendidissimè,

Polonæ Themidis sacrarium.

Numerus hic vester Ternarius,
quem Pythagoræ Aequitatis diem vocarunt,
nobis lætitiae, Vobis gloriæ, serenum meridiem accedit.

Tam decoræ lucis in auge præradias

Perillustris, Clariſſima, & Admodum Reuerende Domine,

M. ANDREA KR VPECKI

Iuris Vtriusque Neodoctor,
pulchro visendus honore, sed merito in rem Literariam superior.

Nomen Tuum igneum & virile,
rem probat, & omnem laudem absoluit in puncto.

Nam igneo volucrique ingenij impetu,

Pegaseum ætatis gradum antevertens,
sensus in prætexta præstitisti viriles, ANDREAS,
magnarum rerum species, eminùs animo ad se vocans,
quæ mox gerendæ, præberent materiem, magnæ excelsæq; gloriae.
cum nasci contigit præclare,

alteram

alteram vitam potioremque cogitans institui conuenienter,
insinuato ingenuæ indoli Tuæ Literarū bono, acritè illis institisti,

flammam imitatus,

quæ leui flatu excitata, ignem suum explicat.

Ergò pectus generoso incoctum honesto,

quod speciosus Charitum ternio occupauerat,

Musæ quoque libenter subierunt.

illis auspicibus, per erectos ad virtutem passus,

per difficiles ad coronam agones,

itum est à Te magnanimo Agonotheta,

usq; ad edita doctrinæ Sapientum templo serena.

sublime ingenium mox vice Tripodis colendum,

velut fuluum quod probatur in ignibus aurum,

per multa viuum spirantia Phœbum specimena, seriò exercitum;

istud oraculum fecit:

non tam facili paratu,

triumphalia Philosophicarum Laurearum decora,

eruditis mentibus obuenire,

quam facile ligustra cadunt.

Præmia hæc eruditorum laborum sufficient alijs,

& saturent laudandam gloriæ cupidinem,

quæ amplius, quam vitæ spatum extenditur;

Tuæ fuerunt incitamenta laudis

& maiorum præambula meritorum.

Maximum sapientiæ officium esse ratus, ut verbis facta concordet;

esse quam videri, dicique Philosophus maluisti.

non tetricæ frontis, nasique seueri ostentatione,

non vanæ tinnitu laudis,

non clamosa contentione nec supercilie,

sed pertinaci in voluendo reuelandoq; Philosophorum dogmata labore,

felici ingenio in intelligendo,

prompto ac veloci in arguendo & respondendo,

aci iudicio in resoluendo, facili in explicando,

Verum in Philosophia parari decus non nescius,

palmaribus hisce vestigijs,

per tot priuatarum publicarumq; disputationum certamina,

ad eruditæ fastigium gloriæ contendisti,

per quot discrimina rerum,

Anchisiades tendit in Latium.

Præcipiuus tantæ celebritatis titulus,
& Victricis Tuæ Philosophiæ trophæum,
perennat in fastigio Montis illius,
quem vulgò Caluuni vocant,

ego, quia Sanctus est, & BENEDICTINVS, calum dicere nolo,
ne vapulem more puerorum, Sanctum Domini, calue calue, in clamantium.

Sacer ille Poloniæ Olympus est: quia cœlo vicinus,
euanidas sæculi nubes à longe despectat:

& beata, Soli DEO vacantium animarum, serenitate renidens,
cælestis pignus Patriæ, in notabili Benedictæ Crucis particula, afferuat.
Post exactam inibi Cursus Philosophici, cum ingenti audientium profectu
Olympiadem, gloriosius Tibi contigit Olympionicen fuisse,
quam Magno Macedoni orbem triumphare.

Prodromæ noctium, cadant altis de montibus umbrae, ceteris,
Te, velut electi populi Legislatorem, de monte Domini descendentem,
maior solito gloria lux circumfulsit,

signauitq; viam triumphalibus flammis, ad maiora nitenti.

Splendore Virtutis, & eruditioñis tanto,

LVB R A N S C I A N A M Palladem,
postquam modicum recreasses, magnus in Peripato Professor,
quantò illi gratior fueras, tantò grauius discessu Tuò affixisses,
nisi breui post, venturum speraret.

Quippe ita compositi sumus,

Ut nihil acerbius feramus, quam rei placite citum transitum:

Te huc reducem, Bellerophonta agnouère suum,
vbiq; optimè de integerrima Nominis Academicæ gloria promerentem,

Regiæ cum Apolline suo Camenæ,
tacitis Minorum Gentium Collegam suffragijs, nominando:
nisi prior ad propulsandam ignorantia Chymæram.

Wielopolscianus Pegasus inuitasset.

Quis Deus, duxit Te in cordis intima,
Sarmatici illius, tenacitate secretorum & acri custodiâ Legum, Metelli,

Magni olim Regni Poloniæ Cancellarij,

IOANNIS WIELOPOLSKI?

os illud principalis Suadæ aureum, & Ciuilis Prudentiæ Oraculū,
vt Te vidit, tantoperè æstimauit,

vt poneret Te, signaculum super cor suum,
geminas Paterni cordis Gemmas, magnæ Filios expectationis,

(quam

(quam, nunc temporis, magnis meritis & honòribus dignissimè implent.)
fidei Tuæ instituendos committendo.

itâ iam omnia facere & dicere ex Tripode par,
etiam ex aureo illo Poloniae Tripode, audire responsa meruisti.

Quamobrem

breue Minoris Collegij Professorum, deliciū factus,
pudentibus aliò viam Superum Superiorumq; fatis,
vltimum vitæ & sanguinis, Diuæ Themidi, autorare decreuisti.
dolente interim Lyceo, sublimem & triumphalem Philosophum,
Tullianis rostris, magnum & grauem Oratorem, à se auelli, ægrè ferentibus.

Quicquid ergò

Sacra & Ciuilis Astræa arcanum habuit,
Tu peruestigâte industriâ, cogitatione solicita, sedulitate peruigili,
in lucem produxisti, felicior utique Romano Flauio,
qui quædam Formularum Iuris latibula, cùm subdolè
Plebi Romuleæ patefecisset,
nouo Iuri nomen dederat.

Tu, quam antè Połnaniensi Academiæ
de Te existimationem fecisti Philosophus,
eam, Magnus iam Astrææ Sacerdos, ad summum extulisti Director.
nihil enim tam arduum in illa difficii sparta, in experimentum virtutis

*Tue contigit; quod non
magno animo aggredi, consilio perficere,
autoritate tueri, velles, scires & posses.*

Præclarè Actorum tuorum,
spectator, Peraugusti illius Capituli oculus,
æstimatio Tui summa, iudicium incorruptum,
cum tuis etiam laudibus hodiè fauet,
velut Mineruæ calculus,
nec ego vota dicendo, moror.

Ergò cum id in Iuris Prudentia asscetus es,
vt non tantum Iuris, sed Iustitiæ Consultus habearis;
cùm tam ad resecандos Iuris nodos,
quàm ad resoluenda ænigmata Legum,
tam promptum Tibi ingenium sit, quàm gladius Delphicus,

Salue igitur benè & feliciter

Iuris Vtriusque Doctor?
& qui Coronamentum sanctitatis & vitæ,

Magnis in orbe Hyperboreo Hospitibus,
Diuis LVDOVICO & ROSÆ
aureâ Suadâ olim concinnasti,
diu sospes & fortunatus, aureo consultissimi pectoris Tui Tripode,
Themidis Tuæ Oraculum corona.

Te verò, dulces ante omnia Mulæ,
quidni, pectore toto recipient plaudentes?
quidni in Te Laureatum, purpureos spargant flores?
cui plenum ingenio pectus, & miram facundi oris suavitatem,
cum nomine Gratiae finxerunt,

Perillustris, Clarissime, & Admodum Reuerende Domine,

D. M. IOANNES EKART,

Iuris Vtriusque Neodoctor,

qui vt vitâ, moribus, doctrinâ semper Tripodem spirares,
virtutem & Regias consulisti Camænas.

austerior quidem illis genius & non blanda vox,
algere, sudare, magnos tolerare labores,
sed nunquam cortina fallit, si responsa dignè impleueris,
maximè in dictis factisque cauendo : ne quid nimis.

Medium illæ amant,
à quo Tu ne latum quidem vnguem videris discessisse:

cui arcano Dei iudicio,
medius locus contigit in Tripode Iuris.

Hinc verior Tibi sine furore Phœbas, mens conscientia recti,
modestus de Te sensus, adytum & antri recessus.

Vnde

cum multa præclara in lucem prodierint oracula,
maiora sub inuolucro modestiæ latent.

Laudanda tamen opera,
non idcirco celas, vt alijs inuideas,
sed vt intelligaris, virtuti maximè,
non populari auræ Te studere:
contemptu quidem famæ contemni virtutes,

sed si

sed si bona sit, famam dissimulando augeri,
eiusdem prudentiae Oraculum est.

Non totum celant nubila solem:
excelsas quoq; dotes tuas, pulchræ sub nube modestiæ,
oculus ille Iustitiae & innocentiae pupilla,

Columna Ecclesiæ Dei,
viua & inusitata magnæ virtutis species,
optimus Præsul OB OR SCI VS perspexit, nec distulit,
manibus dare Lilia plenis,

Ab illo Iustitiae oraculo,
summisq; alijs Astrææ Flaminibus, eruditus,
non decere sapientem ac Iure-Consultum,
ex cortice de nucleo sententiam ferre;

medullam Iuris Vtriusque conamine maximo,
in tui profectus usu & hodierni splendoris magnificentia traduxisti:

Iustitiae medium semper tuiturus,

Medius hodie Neodoctor;

vel ut Te pleno titulo, honoris gratia appellem:
Orator Philosophus, Iure-Consultus.

Augusta hæc nomina & magno ore sonanda,
virtutis, Doctrinæ, gloriæ Doctoralis;

preciosos tamen hos yniones, quis credat?

rudes & aspectu viles conchæ pariunt:
labor, sedulitas, sudor & atra cura.

fuliginem necesse est abundè bibat doctor,
vt in illius Doctorali corona, fulgeant isti adamantes.

Hâc Te via quæsiuisse eruditii honoris functiones,
gradus laborum, per quos iuisti ad præmia honorum,
certius approbant,

quam aliquis, vt aiunt, ex Iouis tabulis, testis.
Nam simulatque primam eruditii periculi procellam,

in Minori Collegio,

qua itur ad Senacula & Curules,
velut Cocles in ponte sublico,

Oratorijs Philosophicisque inclytus palinis,

dexterimè sustinuisti,
velut è luco Apollinis in Astrææ cælum,
proprio alarum remigio sublatus es, Aquila, IOANNES,
omine sanè fausto :

quia *responsa Charuspicum*, numeroſa merita dederunt,
ſapiens animus Tuus, recitabat foīa ſybillæ :
hæc eſt, Intelligentia Iuris
quæ in Te quām felix & excellens ſit,
euincunt diſſiciles & perplexæ Quæſtiones Iuris,
digni Te iudice nodi,
in quorum docta & luculenta explicatione,
fraſto diſſiculatis putamine,
nucleum intelligentiæ Orbi Lechico reliquisti.

quarum in auro velut adamas fulgurat,
Quæſtio de Potestate Summi Pontificis,
quam nuperrimè in ſolenni Licentiaturæ Actu,
decidisti clarè, defendisti strenuè :

quot in illa Conclusiones, tot aurea *reſponſa*,
quot allegationes Legum, tot Lauri & Cortinæ loquaces :
dignum sanè Laurea Iuridica preium,
pro quo, benedicat Doctorali Coronæ Tuæ,
quā Themidem Polonam coronas,
faueatque Rebus Academicis Ille,

cuius auguſtissimo capiti, hoc filialis deuotionis lēma conſecraſti,
Sanctissimus Pater INNOCENTIUS XII.

Gemmea Vniuersalis Ecclesiæ Dei Corona.

Multa honori Tuo debeo, multa volo,

Perilluſtris, Clarissime, & Admodum Reuerende Domine,

**D. M. A D A M E
S T Y R K O W S K I,**

Iuris Vtriusque Neodoctor,
ſed ſubita ratio stuporis, minuit animi gestientis plauſum,

Nimirūm

cum in amplitudinem meritorum tuorum,
& in ſummam hanc dignitatis Iuridicæ celsitudinem,
quam

quam feliciter prehendis, acritè intendo animum:

Tu mihi videris Trina & vna charis,

solus aureum Tripoda promeritus,

Porrò cum erudis multos ad Iustitiam Iuris Vtriusq[ue] Professor:

cum iudicas iustè, interpres Causarum Iuridicialium,

serius inquisitor & Notarius,

cū stylo & calamo pro Terna Iustorū sanctitatis corona, allaboras,

ut fulgeant sicut sol in splendoribus Sanctorum;

quomodo non tres Gratias, mereris vnum in Coronam?

digna cedro, trium Acta visitationum,

quas cū Tribus oculatissimis summæ prudentiæ & dignitatis Argis,

laudabiliter peregisti, dum respicio:

Triophthalmo Te similem video:

in quo vt natura miro artificio,

ita longa praxis & experientia Iuris,

in capaci tuo ingenio, trium Iustitiae oculorum fabricam effinxit,

queis in tuam & aliorum vitam sine ruga aduertas.

Quid mirum est,

si Iure quodam successionis & Præsuleæ priuilegio gratiæ,

Tuam suauissimam morum temperiem,

auream animorum catenam.

& Iuris summitatem, circumdant, nunc Thiarati flores Rosarum,

vt ante vallabant fauoribus Lilia conuallium?

cum Tu, corde, ore & animo, floridus totus,

candidus & rubicundus,

in purpura dominæ rerum Iurisprudentiæ,

semper triumphas victor,

hodiè vtroque Iure Laureatus Doctor.

Cui

simulac in æde Musarum lætum poëana finiui;

Magnisicum hoc Omnium Sanctorum honori dicatū Pantheon,

monet:

ut pro Tribus in vota desinam vnuſ.

D E V S T E R O P T I M E,

Cui lætitiae Genij, per nouem distin&i choros,

benedictum occidunt Trisagion,

in aureo hoc,
quo Themidis Polonæ Oraculum, dignanter coronasti

Neodoctorum Tripode,
peculiarium Gratiarum Tuarum,

& perpetui fauoris, priuilegia,
protectioni, ornamento & ad maiorem gloriam Tuam,
studiorum incremento,

deuotissimæ Tibi semper

Vniuersitatis Cracouiensis

consignare, dignare.

Accedite votis

in vestro sacrario solenniter nuncupatis,

Æternæ veritatis Oracula,

mentes cœli Palatinæ, desixæ in Sole Iustitiae

Augusti & triumphales Empyrei Ciues,
qui regnum decoris & diadema speciei de manu domini accepistis,

& date Omnes vnam,

vestræ Benedictionis

C O R O N A M.

M 53 89

D E V A T I M E

Cui veritas Genuit Sacerdotem

D 5